

»Elisabeth Herrmann jedna je od najuzbudljivijih glasova našeg vremena. Njezin živopisan stil pun mistična ozračja oduševljava čitatelje kriminalističkih romana još od objave njezina prvijenca *Das Kindermädchen*. *Sablast u snijegu* iznimno je napet roman s nezaboravnom junakinjom u glavnoj ulozi.«

Goodreads

»Genijalna knjiga kraljice od Marburga — prekrasan spoj obiteljske drame i krimića.« *Bild Frankfurt*

»Za čitatelje koji s mudročću doživljavaju ljubav.«

O. Ö. Nachrichten

»... zaokupit će vas već od samog početka.«

Freundin

ELISABETH HERRMANN

SABLAST U SNIJEGU

Preveo s njemačkoga
Dalibor Joler

Naslov izvornika
Elisabeth Herrmann
Der Schneegänger

Copyright © 2015 by Goldmann Verlag, München,
a division of Verlagsgruppe Random House GmbH, München, Germany

Copyright © za hrvatski prijevod Dalibor Joler i Znanje d. o. o. 2016.

Sva prava pridržana. Ni jedan dio ovog izdanja ne smije se umnožavati ili javno reproducirati
u bilo kojem obliku bez prethodnog dopuštenja nakladnika.

*Za Shirin,
moju predivnu kćer!*

Uvod

Naći ću te. Vjeruj mi, naći ću te.

Darko je kamionetom sve dublje zalazio u šumu. Farovi automobila poskakivali su po šipražju dok se truckao preko rupa na grbavu putu. Pogledao je u retrovizor — tamni podočnjaci, uznemiren pogled. Motor je zaurlao kada su kotači zaorali u blatno korito. U bjesomučnu očaju prebrzo je otpustio kvačilo, auto je poskočio, motor se ugasio. Brže-bolje okrenuo je ključ u bravi i ubacio u prvu brzinu namjeravajući nastaviti vožnju. Kotači su se okretali u mjestu, blatni vodoskok šikljao je uvis. Kamionet se zaglavio. Rukama je udarao po upravljaču. Sve je pošlo po zlu, vrijeme mu je istjecalo.

Darko je izašao iz auta silom nastojeći sačuvati mirnoću. Nema mjesta panici. Nastavit će pješke. Auto bi ionako uskoro morao ostaviti. Htio se prišuljati, iskoristiti trenutak iznenađenja, no vremena je bilo sve manje. Možda nije bio dovoljno brz. Zašto sada? Kyragu! Zašto baš sada a ne za kilometar ili dva?

Bez obzira na to gdje si, naći ću te.

Iz džepa jakne izvadio je mobilni telefon i uključio ga. Pojavila se zemljopisna karta s točkicom koja je pulsirala. Njegov smjerokaz. Tajni odašiljač koji mu je sve odavao. Svaki pokret, svaki cilj. Darko je mislio da s tim odašiljačem ima potpuni nadzor, a sada je stajao u noći usred šume i gledao kako ga gubi. No, još nije prekasno. Ugasio je svjetla na kamionetu.

Obavila ga je duboka, baršunasta tama. Zažmirio je čekajući da mu na zjenicama ugasnu posljednji odsjaji, da se stopi s noći, da se umiri. Lovac. Usredotočen ni na što drugo osim na svoj plijen, onu sićušnu, užarenu točkicu na zemljovidu. To je ove noći njegov zadatak, jedini koji je još bitan.

Osjetio je miris lišća i vlažne zemlje, stare paprati i svježe posječena drvetna.

Još donedavno bilo je toplo. Kasno bablje ljeto koje se uzdizalo iz jutarnje magle i tijekom podneva zagrijavalo kamenje, zamišljeno poput osmijeha starca kojemu je vjetar donio nekoliko taktova davno zaboravljene pjesme. No, posljednjih dana vrijeme se promijenilo, vjetar je okrenuo smjer i sada je puhao s istoka. Kišilo je, ali to nije bio blag romon kiše nego ledeni, gotovo bjesomučni pljuskovi, a mokro žuto lišće otpadalo je sa stabala koja kao da su sa svojih grana htjela stresti i posljednji ostatak zlatnoga listopada. Nebo je cijeloga dana bilo sivo pa bi s prvim mrakom taj rijetko naseljeni kraj utonuo u duboku noć. Crnu kao ugljen. Gustu kao samoća u kojoj je živio. Noć, crna katedrala u kojoj se šum vlastite krvi više nije mogao razlikovati od šuštanja gustih šuma.

Noć u kojoj mu ništa ne bi bilo draže nego sjediti sâm za svojim *laptopom*, zadovoljno zuriti u točkicu na zemljovidu i ne raditi ništa drugo osim promatrati... sve dok događaji ne počnu izmicati kontroli.

Sada je stajao ovdje s puškom u ruci osjećajući sebe, svoju groznicu, svoj strah, svoju žudnju od glave do pete. Bio je spreman. Lov je mogao početi.

Zapuhao je hladan povjetarac. Darko se zavukao pod ceradu u tovarnome prostoru i zadignuo je. Izbjegao je pogledati tijelo. Krv koja se slila u utore lima, već se sušila. Nasilu se još jednom vratio da bi pritegnuo ceradu. Možda netko ovdje prođe čudeći se napuštenom autu na šumskom putu, čudeći se što li je to utovareno u auto, znatiželjan je, hoće zaviriti... Mora riskirati.

Nema vremena. Poslije.

Potrčao je u mrak. Pod nogama mu je pucketalo suho granje. Zvukovi kao da su se umnažali hitajući ispred njega kao upozorenje i najava u isti mah. Nastojao je biti tiši, kretati se sporije. Što je dublje zalazio u šumu, to se tišina na njega više prenosila umirujući ga.

Mislio je na mrtvo tijelo u tovarnome prostoru, a u njemu je kiptio bijes. Mislio je na zelenu točkicu na zemljovidu, grlo mu je stezao promukao krik nemoći koji je jedva susprezao. Mislio je na svoga sina i na ono što je nakanio, na trenutak je pomislio da mu noge otkazuju poslušnost.

Znao je što mora učiniti.

Ubiti... ubiti ono što voliš.

Puška se činila teškom kao kamen. Darko je zastao, morao se osloniti na drvo. Vjetar je pred sobom gonio oblake, a srebrna mjesečina na trenutak je provirila kroz ogoljele grane. Koliko je krivnje na njemu samome? Pošao je ubiti nevinost.

Odgojio sam te. Uveo sam te u život. Bit će kao da sam sebi čupam srce. Žao mi je. Strašno mi je žao.

Na rukama je ugledao krv. Toliko smrti u jednoj noći. Šuštanje šume oko njega bila je scenografija jedne tragedije. Kada je ponovno izvadio telefon, ruke su mu zadrhtale.

Nema drugog rješenja. Vjeruj mi. Bit će brzo gotovo. Nećeš ni osjetiti. Često smo se ovdje susretali. Doći ćeš, ugledati me i u tren oka sve će biti svršeno. Ne pitaj zašto je to tako. Ne mogu te pustiti da dalje živiš, ne u ovom svijetu. Pitaj svijet, ne mene...

Jedno od drugoga bili su udaljeni još petsto metara zračne linije.

Skinuo je pušku s ramena i provjerio otponac. Prosjeka se nalazila ravno ispred njega. Uvijek kada se sjeti koliko je puta bio ovdje sa sinom... dosta, dosta, gotovo je. Ne misli na to. To je prošlost.

Čekao je. Povjerenje će onoga drugoga izmamiti na prosjeku. Često su igrali tu igru. Stisnuo je oči. Iz mraka je izašla sjena. Osjetio je kako mu je niz lice skliznula suza. Tijelo ispod cerade. Krv na njegovim rukama. Vlastiti sin koji mu vjeruje. U mraku sive su oči pogledale prema njemu i prepoznale ga. Naciljao je. Potegnulo. Opalio.

Četiri godine poslije

1.

Hladnoća je gušila grad.

Prazne avenije, a iznad ulica i trgova čiča samoća. Ljudi su jedva hodali preko hrpa snijega uz rub pločnika. Bilo je još mračno, ulična svjetiljka nije čestito osvjetljavala ni križanje a kamoli zaleđene tragove kotača po kojima su se automobili zanosili kao po loše postavljenim kolosijecima. Glavni kriminalistički inspektor Lutz Gehring nekoliko se puta poskliznuo pa se, jedva održavajući ravnotežu, grčevito uhvatio za krov svoga auta u pokušaju da stigne do vozačeve strane. Vjerojatno mu je u krvi ostalo previše alkohola? Jesu li kolege nešto primijetile? Njegov Odjel za ubojstva bio je u pripravnosti. Kao načelnik Odjela trebao je svjež i ispavan u 5.30 preuzeti novi slučaj.

Da stvar bude gora, iz promrzlih prstiju ispao mu je i ključ auta. Upro je svu snagu prije nego što je vozačeva vrata otvorio tek iz trećeg pokušaja. Brtvena guma zahvalila mu je gadnim zvukom paranja koji je podsjećao na čupanje čičak zatvarača. Sputan debelom zimskom odjećom napokon se na jedvite jade uvukao za upravljač, upalio motor pa ledeni zrak iz ventilacije usmjerio u zaleđena stakla. Nadao se da ga nitko ne gleda u tom ekološkom zločinu. Zazvonio mu je mobitel. Jedva ga je nekako iščeprkao iz džepa zimskoga kaputa, ali mu je prvo pao pod noge da bi napokon završio na uhu.

»Da?« zakriještao je.

»Ja sam.« Zvonki glas Angelike Rohwe zvučao je upravo onako kako se on trebao osjećati.

Sada kad ga je zvala, šest tjedana nakon božićnoga domjenka, više se nije predstavljala imenom. To je bio još jedan znak da je one večeri pretjerao. Bili su unajmili dom streljačkoga saveza na jezeru Müggel. Od samoga početka večer nije bila pod sretnom zvijezdom, barem ne za njega. Rustikalna skučenost prostora, izbor glazbe koji je bio izvan svake rasprave o ukusima i pomisao da će se vratiti u svoj napola prazan stan s napola zapakiranim božićnim darovima učinili su ga neopreznim. Pripito bauljanje parkiralištem debelo iza ponoći dok se jedno oslanjalo na drugo, njezin izazovni osmijeh kada je prva stigla do njegova auta, brzinski poljubac na rastanku koji se pretvorio u sočno ljubljenje, plava kosa, plave oči, pjegice, čak je i visina bila ista. Kada se probudio, nazvao ju je Susanne i još uvijek se svesrdno nadao da je prečula taj gaf. Promucao je nekakvu ispriku te navrat-nanos odjurio iz njezina stana. U prešutnom dogovoru tu noć više nikada nisu spomenuli. No, Angelika se otada javljala s »Ja sam«, a Gehring nije znao kako je privoljeti da to više ne čini. Vlastiti kukavičluk pred sobom je opravdavao izgovorom da je nije htio povrijediti.

»Ionako moram preko Köpenicka. Hoćeš li da te povezem?«

Gehring se nije sjećao da je Angeliki ikada spomenuo gdje stanuje.

»Hvala. Već sam u autu. Vidimo se.«

Prekinuo je vezu i pogledao se u retrovizor. U njega je zurilo nešto što je potajice zvao *moje lice svakog drugog ponedjeljka*. To je ono što bi od njega ostalo nakon što bi u nedjelju vratio djecu svojoj bivšoj i njezinu novom dečku, a ostatak večeri nije htio provesti u stanu u kojemu su upotrijebljene zdjelice za žitarice i razbacani kreveti zorno prikazivali ono što se uobičajeno naziva pravom na viđanje djece.

Na desnom obrazu još uvijek mu je bio zalijepljen sićušan zakravljeni komadić toaletnog papira. Mokro brijanje. Ukočenim prstima skinuo je papirić.

Na zaledenom staklu pojavila se tamna rupa s rubovima koji su blijedjeli. Vremenska prognoza kao jedinu utjehu obećavala je stabilno vrijeme: polje niskoga tlaka poput glečera ležalo je na polarnoj ledenoj kapi. Nije se micalo stisnuvši grad u čelični zagrljaj. To će možda potrajati tjednima. Gehring je upalio svjetla i pokušao isparkirati auto. Uspio je nakon nekoliko pokušaja i uz zavijanje motora. Mileći kroz naseljenu ulicu, izašao je na širu, posipanu Köpenicker Straße.

U Grunewaldu je nađen kostur. Na drugom kraju grada. Računao je da mu treba četrdesetak minuta vožnje pokušavajući se prisjetiti oskudnih činjenica koje su mu proslijedili. Temeljna policija i dežurna kriminalistička služba već su na mjestu događaja, sudska medicina i službeni fotograf obaviješteni su. Četvero od njegovih osam suradnika također su na putu prema Schildhornu. U ovo doba bolje je susret dogovoriti odmah na mjestu nalaska. U snijegom zametenoj šumi imat će pune ruke posla. Zamolio je Ured za odnose s javnošću da vijest ne objavljuju sve dok on osobno ne stekne uvid. Kada ga je navigacijski uređaj s Heerstraße skrenuo na Havelchaussee, na nebu se već nazirala blijeda svjetlost zore. U autu je bilo toplo, a pomisao da će iz njega uskoro morati izaći, uopće mu se nije sviđala.

Blokada ceste. Bijesni vozači sivih lica okretali su se na uskome kolniku. Plavo rotacijsko svjetlo. Gehring je pokazao policijsku značku i prošao. Vidio je policajku s termosicom koja je išla prema modrosrebrnom minibusu u kojemu je sjedio neki zbunjen muškarac sa psom. Vjerojatno šumar. Parkirao je nekoliko metara dalje. Prvo je htio pogledati mjesto nalaska. Dvojica kolega, inspektori Manteuffel i Kramer, prekinuli su razgovor i prišli mu. Pozdravljanje je na svu sreću bilo kratko. Angelika još nije stigla. Odlučili su da neće čekati, nego će za jednim od ljudi iz DKS¹-a odmah poći u gustu šumu.

Šuma bi zacijelo odisala veličanstvenim mirom da ga upravo nije narušio početak istrage ubojstva. Duboki tragovi u skorenu snijegu svjedočili su o brojnoj divljači koja je tu prolazila. Zečevi, srne, divlje svinje... Gehring bi možda znao razlikovati trag lisice od otisaka vrane, no njegovo poznavanje domaće faune nije sezalo dalje od toga. Bilo je vraški hladno. Sva sreća da je na to mislio pa obukao dva para čarapa i duge gaće, no čak ni ta odjeća nije bila dovoljna. Osjećao je kako mu trnu obrazi i kako mu se pri disanju smrzavaju dlake u nosu i pucketaju — mirisalo je na čiču zimu, suh snijeg i blijedu svjetlost. Hladnoća je ubijala sve, čak i mirise.

Manteuffel, visok, jak, kondicijski svakako prikladniji za ovaj neobični izlet od svoga malaksalog šefa, sažeo je ono što im je dotada bilo poznato. Njegov inače gromki glas zvučao je prigušeno, kao da su ušli u crkvu. Gehring je na trenutak imao osjećaj da zalazi u

¹ Dežurna kriminalistička služba (nap. prev.)

neprijateljsko područje. A to je bila samo šuma usred zime. No, u tom blijedom polumraku praskozorja okolica je djelovala poput nekog drugog svijeta onkraj velikoga grada. Ulijevala je strahopoštovanje. Plašila. Bila sveta.

U 5.22 šumar Egon Schramm (što pobogu u to doba usred veljače, u zoru čak i šumara istjera iz kuće?) nazvao je hitnu službu. Njegov pas zaletio se u šumu glasno lajući. Sigurno je nanjušio nešto posebno — valjda jelena dvanaesterca, smijao se Kramer šaleći se. Svaku svoju šalu popratio bi usiljenim smijehom kao da njegove pošalice ni njemu samome nisu bile duhovite. Kramer je bio žilav, mršav muškarac na izmaku tridesetih koji je svoju ranu proćelavost tumačio time da je od brige za svoje petero djece počupao kosu. Petero djece. Kada je ušao u Gehringov tim, Kramer je odmah ispalio jednu od svojih prvih ludo smiješnih šala izjavivši da on ima i nekih drugih hobija.

Egon Schramm, ravnodušno je nastavio Manteuffel nakon što se mlako osmjehnuo, slijedio je svoga psa. Hodao je za njim kroz gustu šumu prekrivenu snijegom sve dok u jednom koritu nije ugledao uzrok psećem lavežu: napola iskopanu ljudsku lubanju.

»Utjecaj divljači?« Gehring je imao osjećaj da su mu se smrznule čak i čeljusti.

»Hausmann je već stigao«, odgovorio je Manteuffel neodređeno slegnuvši ramenima. To je značilo da o tome zna jednako malo koliko i vođa njegova odreda. »Tlo je smrznuto do dubine od dvadeset, trideset centimetara. To je sretna okolnost jer su životinje već pokušavale kopati. Oni o tome trenutačno ne mogu bogznašto reći osim da je netko zakopao leš.«

Gehring je kimnuo i nastavio prtiti kroz snijeg. To je isključivalo mogućnost nesreće ili samoubojstva. Rado bi upitao kolege koliko će se još drugo morati probijati kroz snijeg, ali nije htio ispasti mekušac. Policajci iz ophodnje nosili su predstavljene jakne, kape sa štitnicima za uši, tople rukavice i čizme na kojima im je silno zavidio unatoč njihovoj nezgrapnosti i ružnoći.

»Tamo naprijed.«

Kolega iz DKS-a zaustavio se tako naglo da se Gehring umalo zabio u njega. Snijeg je prštao sa suhih grana kao šećer u prahu. Neko-

liko svjetiljki osvjetljavalo je mjesto zločina. S vremena na vrijeme iza stabala izranjale su sablasne prikaze u bijelome — forenzičari koji su češljali širu okolicu. Škljocnuo je fotoaparata, fotograf je kimnuo pridošlicama i napravio im mjesta. Gehringov pogled privuklo je središte mjesta zločina, preko korita razapeta plastična cerada. Dva uniformirana muškarca u bijelim kombinezonima čučali su jedan pored drugoga i proučavali ono što je ovčarski pas mašući repom nedavno iskopao pred očima zaprepaštenog vlasnika: kostur lubanje. Jedan od kolega upravo je uvlačio mjernu vrpču u kućište.

»Dobro jutro.« Gehring je kimnuo još dvojici uniformiranih policajaca.

Cvokoćući zubima, cupkali su na mjestu i vjerojatno ni za čim nisu žudjeli više nego za povratkom u postaju. Jedan od dvojice muškaraca u koritu ustao je i okrenuo se. Gehring je tek sada prepoznao profesora Haussmanna — taj visoki i vitki medicinski vještak u tijesnoj me je kombinezonu izgledao kao Michelinova maskota.

»Gospodine Gehring.« Haussmannove svijetle oči, gotovo nepodnošljivo bistre, zaiskrile su. Mahnuo je rukom u znak pozdrava jer nije htio skidati rukavice. »Dodite, dodite.«

Manteuffel i Kramer pogledali su se. Nije im promaknulo da se medicinski vještak obraćao isključivo njihovu šefu.

Drugi muškarac u koritu sada se također uspravio i bio je... žena: Dörte Kapelnik iz Odjela za kriminalističku tehniku. Vunena kapa koju je natukla duboko na lice sezala joj je gotovo do bijeloga vrha nosa, a i njezina je figura zbog zaštitne odjeće postala nezgrapno zbijena. Sitne oči boje lješnjaka odmjerile su ga ne tako dobrodušno kao Haussmann. Vjerojatno zbog hladnoće ili zato što joj je zasmetao ili možda zbog onoga što su upravo otkrili. Lice joj je bilo rumeno od hladnoće. Gehring je krajičkom oka primijetio da su i kovčeg s folijama i »kemijski ormarić« još zatvoreni. To je siguran znak da ili još nisu ni počeli ili se trenutačno ne može bogznašto izuzeti. Vrećice za izuzimanje dokaza također su izgledale relativno pregledno. Možda će morati upotrijebiti generatore i puhalice toplog zraka ili rezače betona kako bi iz duboko smrznutog tla izrezali blok zemlje.

»Kostur djeteta u dobi između osam i deset godina. Dječak. Bio je zakopan na dubini od pola metra. Tragovi životinja, vjerojatno

lisica. Gornji sloj zemlje raskopan i dijelom raznesen. Velika hladnoća spriječila je daljnje otkapanje.«

Hausmann je pogledao prema koritu, Gehring je pratio njegov pogled. Snijeg prošaran lišćem i zemljom, ništa više. No, svjetla su blještala i Gehringu su oči odjednom zasuzile pa ih je morao obrisati nadlanicom.

»Šumar čeka u autobusu uz cestu. Kada ovdje završite, počet ćemo s izvlačenjem i prijenosom tijela.«

Gehringu je kruljio želudac. Manteuffel i Kramer prišli su bliže. Inspektor je osjećao da se upravo nešto promijenilo. Tu dolje ležalo je dijete. Tek sada razaznao je pojedine dijelove kostura koji su virili iz zemlje. Prsni koš, zdjelica, natkoljenica, djelomično prekriveni krpicama odjeće.

»Kako... Dakle, možete li mi reći nešto поблиže o okolnostima smrti?«

Kapelnik, malo niža od Gehringa i usprkos odjeći koja ju je spustavala mnogo okretnija, kimnula je glavom. Hausmann je koraknuo ustranu da bi propustio glavnoga inspektora. Žena ozbiljna lica jedva je uspjela zabosti pločicu s brojem pored lubanje u kojoj je iza sljepoočne kosti zjapila rupa promjera dva centimetra.

»Opisan lom u obliku rupe, prema prvom dojmu vitalan, ne postmortalan«, objasnio je Hausmann. »Pretpostavljam da je riječ o nečemu poput čekića iz Baumarkta.«

»Nema tragova ugriza? Ozljeda nastalih djelovanjem životinja?« mrmrljao je Gehring.

Rasplinula se i posljednja apsurdna nada u nešto drugo nego li ubojstvo. A što je on mislio? Da je netko zabunom Grunewald zamijenio za groblje? Kleknuo je. Hausmann i Kapelnik počeli su oprezno otkopavati kostur. Jedan dio još uvijek se nalazio ispod sipke smrznute zemlje.

»Post mortem, da. Nekoliko ogrebotina na tjemenu, vjerojatno od lisica. Već smo snimili fotografije tragova oko ovoga mjesta. Većina vjerojatno potječe od šumarovog ovčara.« Kapelnik je bila jedna od najiskusnijih i najsmirenijih među kolegama. Tim više Gehringa je začudilo što joj je glas drhtao. »Po meni ovo ne izgleda kao mjesto zločina.«

»Zašto?« upitao je i pogledao oko sebe.

Cesta je bila dovoljno blizu da bi se nakon izvršenja zločina moglo brzo pobjeći, zemljano korito u svim godišnjim dobima pružalo je dovoljnu zaštitu od znatiželjnih pogleda. Tko bi u šumi ubio dijete? Što mu je ubojica učinio prije toga? Bio je spreman dovršiti tu misao. Ali, ne sada. Sada je važno sve upamtiti. Položaj kostura. Okolicu. Osjećaj prilikom dolaska na mjesto nalaska leša. Sažmi to jednom riječju. Posljednji koji je dijete vidio živo bio je njegov ubojica. Ovdje je dokaz njegova zločina. A mi smo prvi koji su ponovno stupili na mjesto strašne tajne. Ovo je trenutak u kojemu smo jedno drugomu bliže nego ikada. Ubojica i lovac. Što si ostavio za sobom? Što si osjetio kada si se posljednji put osvrnuo i pogledao u korito?

Hladnoća, prostrujalo mu je kroz glavu. Užasna, nesmiljena hladnoća. Činila mu se poput pretkazanja zločina.

Kapelnik je uzela kist i njime oprezno prešla preko sljepoočne kosti lubanje. »Leži na leđima. S tom užasnom ranom na glavi. Nije pao. Bačen je u ovu rupu.«

Gehring je čuo Haussmannov tih i suspregnut uzdah. Medicinski vještak jednom mu je priznao da ga unatoč rutini ubijena djeca još uvijek potresu.

»Dakako da je ubojica svoju žrtvu mogao i prisiliti da iskopa svoj vlastiti grob.« Haussmann je dvadeset centimetara trakastog metra izvukao iz kućišta pa ga naglo otpustio.

Gehringa je taj zvuk stresao. Haussmann i Kapelnik to više uopće nisu primjećivali.

»Kada?« upitao je Gehring. Kapelnik se mučila s glasom, Haussmann s disanjem, a Gehring sa želucem. Trebao je barem nešto doručkovati. Ne, radije ne.

Haussmann je slegnuo ramenima, ili je barem pokušao. »Uz uobičajene rezerve i uz pretpostavku da je dječak sve vrijeme ležao ovdje, uzmite razdoblje ne kraće od tri godine.«

Koliko se dječaka te dobi tako dugo vodi kao nestale? Ne mnogo. Naravno da se može raditi i o neprijavljenom djetetu, o djetetu koje službeno nikada nije ušlo u Njemačku.

»Što je to?« Gehring je pokazao na ostatak tkanine, tamnoplave s nešto svjetlijim malenim svjetlucavim amblemom.

»Pulover. Pulover, traperice, čizme.« Iz zemlje je virila sara smeđe kožne čizme. »Bez jakne. Zasada. Ali, još se nismo čestito primili posla.«

Čizma je bila od prave, kvalitetne kože, podstavljena nečim što je izgledalo kao umjetno krzno. Dijete nije umrlo usred ljeta. Činilo se da je pulover ispleten od debele, tople vune. Gehringu je amblem bio poznat. Pripadao je trendovskom američkom proizvođaču sportske odjeće koji je svoju robu masovne potrošnje činio ekskluzivnom jedino i isključivo njezinom cijenom. Takvu odjeću ne nosi dijete izbjeglica. Dječak je prema njemačkim mjerilima bio čak iznadprosječno dobro odjeven. Javila mu se slutnja.

No, Haussmann još nije završio. Kistom je pokazao na zubalo malene lubanje. »Vidite li ovo?«

Gehring se nagnuo naprijed, a potom odmahnuo glavom.

»Zubi. Uočavate li razliku u boji? Na Patologiji vam to mogu bolje pokazati. Dječak je nosio adhezivni most.«

Oba gornja sjekutića bila su svjetlija od ostalih zuba. Dok su vremenske prilike i erozija načele zubnu caklinu prirodnoga zubala, ta dva zuba blistala su gotovo neprirodnom bjelinom.

»Takva proteza primjenjuje se kada rast čeljusti još nije završen. Poslije se najčešće zamjenjuje implantatima. Dječak je izgubio gornje sjekutiće i to nakon difiodoncije.«

»Difio... čega?«

»Promjene zuba. Izgubio je svoje trajne druge sjekutiće. Pretpostavljam nesretnim slučajem jer mu zubalo inače izgleda besprije-korno.«

Gehring je kimnuo glavom. On u ovom slučaju izraz besprije-korno ne bi upotrijebio. Odvratio je pogled od crne zemlje i ostataka tkiva oko onoga što su nekoć bila nasmijana dječja usta.

»Možda ćete ga tako moći brže identificirati.« Haussmann je ustao dajući tako do znanja da bi sada volio nastaviti raditi.

Gehring se s naporom uspravio na noge. Bio je u formi, uvjež-ban. Zašto onda ima osjećaj da ga na ovom sramotnom malenom grobu izdaje snaga?

Dörte Kapelnik uputila mu je, kako se njoj činilo, smiješak

ohrabrenja. Na njezinu promrzlom rumenom licu to je izgledalo kao maska. »Imate u autu kave.«

»Hvala.«

Okrenuo se i vratio svojim kolegama.

Prije nego što je otvorio usta, duboko je udahnuo. Hladnoća ga je pekla u plućima. »Vjerojatno dječak. Star otprilike devet godina. Mrtav najmanje već tri godine.« Pritom je pogledao Manteuffela jer je Kramer kod njih tek odnedavno.

Krupni policajac nije ni trznuo licem. »Trebalo pričekati«, promrmljao je.

Gehring je kimnuo. No, u Manteuffelovim očima vidio je iskru. Sjećanje. Poveznicu. Spoznaju.

Ako bi se vjerovalo njegovim tvrdnjama, Egon Schramm svaku je šojku znao po imenu. Kriminalistička inspektorica Angelika Rohwe, koja je u međuvremenu stigla, bila je već kod njega i za Gehringom je zatvorila posmična vrata kombija. Svome šefu uputila je blistav, svježe umiven osmijeh na koji je on uzvratilo tek trzajem glave. Još od Božića, kada bi se našli u istoj prostoriji, uvijek je imao osjećaj lagane napetosti. Revirnoga šumara zamolio je da se ne obazire, nego da samo nastavi davati iskaz.

»Tada je moja Rita zalajala. Rekao sam joj, uz nogu, ali bez prestanka je bila vrlo uzbuđena. To je zbog vukova koji sada opet smiju posvuda lutati. Za ovakvih zima dođu i do predgrađa.« Napravio je ljutitu grimasu i čekao da mu daju za pravo. »Nešto je tamo bilo. Moja Rita inače bespogovorno sluša. Ali danas...«

Schramm je srknuo posljednji gutljaj kave. Ispraznio je cijelu termosicu, što mu je Gehring zamjerio. Inače je ostavljao dojam korektnoga šumarskog službenika koji uokolo hoda u hubertusu, vâljanjoj vuni i namašćenim čizmama, na izmaku pedesetih, snažan i stasit kao netko tko je najveći dio života proveo u prirodi, ali neobično prazan i ponešto odsutna pogleda te oštih crta lica. Glas mu je bio za nijansu prejak. Njegove široke šake malo su presamouvjerenost počivale na koljenima. Nikada ne bi priznao da je u šoku jer za muškarce njegova kova takvo psihičko stanje ne postoji.

»Danas je prvo zalajala kao da je naišla na trag, a onda je jednostavno pojurila.«

»Što je nanjušila? Životinju? Čovjeka?« upitala je Angelika nešto bilježeći na podlozi na pisanje. Kad god bi osjetila Gehringovu napetost, nije dopuštala da se na njoj to primijeti.

»Ne znam.« Lovac je pogladio kuju po glavi.

Rita je ležala Schrammu pod nogama pa je ispitivanje u skućenom vozilu bilo još neugodnije. Grijanje u automobilu radilo je punom parom, no unatoč tomu Gehring je skinuo samo rukavice. Nakon hladnoće na mjestu nalaska leša i pješčenja kroz šumu, u zagušljivoj skućenosti auta bilo mu je još samo vruće. I loše. Po glavi mu se vrzmalo nešto što bi u nekom mirnijem trenutku volio pobliže istražiti. No, ovaj Schramm bio je čovjek koji je gromoglasan i kad šuti.

»Pametna je cura ova moja Rita, samo još ne zna govoriti.« Schrammov nervozan smijeh ugušio se čim je ugledao Gehringovo umorno lice. »Oprostite. Nemam pojma. Neka životinja, pretpostavljam. Nešto što joj ne doleti svakoga dana pod nos. Nije bio čovjek. Ona ne napada ljude. Je li tako, mišice moja?«

Ponovno milovanje. Rita je otresla glavom i Gehringu zaslinila cijelu čizmu.

»Dakle, životinja.« Gehring je kapitulirao pred mukotrpnom jalovošću ovog ispitivanja.

Dječji leš nekoliko je godina ležao zakopan u šumi na jedva pola metra dubine. Ovaj čovjek niti je išta vidio niti čuo, čak nije vladao ni svojim psom, nego je pukim slučajem nabasao na tu lubanju. To je mogao ispričati i nekome od onih policajaca koji stoje vani. Gehring je otvorio vrata i izašao. Znao je da mu treba netko na koga može svaliti krivnju zbog svoga bijesa i rezignacije, a Schramm je bio savršeno prikladan.

»To bi bilo sve?«

»Da. Vaše osobne podatke već imamo. Uzmite si slobodan dan.«

Schramm je odmahnuo glavom. Činilo se da mu ta mogućnost ne pada na pamet. Angelika se s njim pozdravila nešto ljubaznije i ostala dovoljno prisebna da ga isprati iz kombija jer bi on oko pod-

neva još mogao zatražiti i kolač s mrvicama. Vrteći glavom, šumar je izašao iz auta. Gehring je tek sada primijetio da šumar sa sobom ima pušku.

»I?« upitala je Angelika. Vedrina u njezinu glasu izazivala mu je glavobolju. Bilo je malo poslije osam, a on još uvijek nije popio kavu.

»Još čekamo dron. Sastanak će biti u deset, a do tada bismo morali dobiti barem prve rezultate očevida kriminalističkih tehničara. Ima li još negdje kave?«

»Raspitat ću se.«

Odjurila je u smjeru policijske vrpce, a njezina nepodnošljiva vedrina oko Gehringa je ostavila prazninu. Kramer i Manteuffel već su krenuli prema autu. Gehring ih je na vrijeme uspio sustići s nalogom da ostatak tima okupe u Sedanstraße. Zatim je, čekajući državnoga odvjetnika, sjeo u auto i upalio grijanje. Kratko je razmislio, potom izvadio mobitel i nazvao neki broj. Kao što je i bilo za očekivati, u ovo vrijeme nije se javljala na telefon. Kompjutorski glas automatske sekretarice izdiktirao je telefonski broj i zamolio ga da ostavi poruku. Gehring se nakašljao jer mu je glas bio hrapav.

»Dobro jutro, gospođo Schwab. Trebao bih spis o Dariju Tudoru. Raspitajte se i u Odjelu specijalnih istraga. Moguće je da je taj slučaj u međuvremenu završio ondje. Ucjena i pljačka, možda se još sjećate toga. Bojim se...« Zastao je i razmislio treba li osobi koja mu je podređena govoriti o svojim strahovima. Zatim je nastavio: »Dodite u deset na sastanak ako to uspijete pribaviti.«